

‘De buitenruimte als huiskamer’

Wethouder Alexandra van Huffelen

Rotterdam betreft burgers, bedrijven en anderen volop bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De gemeente hoopt dat steeds meer inwoners de handen uit de mouwen steken. Sommigen komen al uit zichzelf met initiatieven zoals schoonmaakacties. Vaak moet de gemeente actief de boer op. Alexandra van Huffelen, wethouder Duurzaamheid, Binnenstad en Buitenruimte, vertelt hoe het gaat. ‘De rol van onze gemeentelijke diensten verschuift van beheerder naar regisseur.’

Jullie zijn volop bezig met participatie en regie in de openbare ruimte. Waarom?

‘Er zijn twee belangrijke redenen. Ten eerste weten burgers en belanghebbenden zelf het best wat nodig is voor een goede leefbaarheid. Ten tweede vinden wij dat ze ook een eigen verantwoordelijkheid hebben voor de openbare ruimte. Niet simpelweg kunnen verwachten dat de overheid alles voor ze doet.’

Ging dat voorheen anders dan?

‘Onze gemeentelijke diensten maakten veel schoon. Als het erg vies was, zetten we zelfs extra diensten in. We verweerden de burgers. Nu verwachten we meer betrokkenheid en inzet. Dat begint ermee dat men geen rommel maakt. Maar we verwachten ook inzet bij het schoonmaken. Alles voor de burger doen past niet meer bij deze tijd. Vanwege de beperkte financiën, maar ook omdat burgers in deze tijd meer eigen verantwoordelijkheid moeten nemen. Als gemeente zijn we nu veel meer regisseur: wij reinigen de stad en faciliteren bij activiteiten ook bewoners en bedrijven. De tijd zal leren in hoeverre die hierbij onze taken overnemen. Maar we hopen natuurlijk dat ze steeds meer de handen uit de mouwen steken.’

‘Alles voor de burger doen past niet in deze tijd’

Hoe betrekken jullie burgers en bedrijven?

‘Soms komen mensen zelf met initiatieven. Zo wilden bewoners van Crooswijk de kinderen met een opruimactie laten zien hoe prettig en belangrijk schone straten zijn. Wij helpen ze dit te organiseren en verzorgen hesjes, prikkers en zakken. Maar burgers en bedrijven komen natuurlijk niet

overal uit zichzelf met acties. Daarom betrekken we ze actief. We geven doelgroepgerichte voorlichting via bestaande organisaties en netwerken. Denk aan moskeeën, kerken en vrouwen-groepen. Onze boodschap: beschouw de buitenruimte als huiskamer. Zo creëren we bewustwording. En dat leidt weer tot participatie. Ook trajecten van Gemeente Schoon helpen ons bij het pakken van de regierol en betrekken van burgers en andere belanghebbenden.’ [zie kader]

Wat betekent deze ontwikkeling voor de werkwijze van de gemeentelijke diensten?

‘Hun rol verschuift van beheerder naar regisseur. We pakken schoon, heel, en veilig nu meer integraal aan: reinigingsdienst, gemeentewerken en stadstoezicht werken nauw samen. Anders dan voorheen organiseert niet alleen

Lees verder >

Praatje met de jeugd.

reinigingsdienst Roteb activiteiten rond het thema schoon. Zoiets kan ook van Stadstoezicht uitgaan. Bijvoorbeeld in het project 'Buurt Bestuurt'. Hierin kijken burgers samen met professionals als politie en Stadstoezicht wat nodig is voor een leefbare buurt. Is het ergens een chaos en doet dat afbreuk aan het veiligheidsgevoel, dan worden er vanuit politie en Stadstoezicht acties uitgevoerd, zoals buurtonderzoek, een aanbelactie of een gezamenlijke schoonmaakactie. Roteb kan helpen, maar is dan niet leidend.'

'Het faciliteren van burgers en bedrijven vergt ook een open houding van ons. Als vroeger iemand belde omdat hij een boom in de straat wilde of een plantenbak, konden we allemaal redenen geven waarom dat niet mogelijk was. Nu willen we dat soort initiatieven juist faciliteren. We hebben voor dergelijke verzoeken nu ook een loket, in de vorm van een website met een telefoonnummer.'

Oogst Rotterdam al succes met de nieuwe aanpak?

'Omdat er meer interactie is tussen professionals en burgers, bijvoorbeeld in Buurt Bestuurt, leren burgers de wijk-agent en stadswacht kennen. Ze weten waar ze moeten aankloppen als er iets is, en hebben de tools om er wat aan te doen. Als je dat mogelijk maakt, merk je dat burgers daarvan gebruikmaken. Ze vinden het prettig zelf iets te kunnen doen aan een leefbare buurt. Daarnaast nemen we hardere maatregelen, spreken we mensen aan op regels. Ook dat werkt: men weet dat we ze in de gaten houden.'

Wat zijn jullie ambities en toekomstverwachtingen?

'Hoe meer burgers zelf gaan doen, hoe beter. Dat leidt tot een stad waar mensen graag wonen. We hebben wel een aantal basiseisen aan de kwaliteit van de openbare ruimte gesteld. Een minimum-niveau voor schoon, heel en veilig.

Als het om schoon gaat, streven we naar een 4 op een schaal van 1 tot 5. Die 4 blijven wij als gemeente garanderen en borgen.'

[Lees meer over Buurt Bestuurt in Rotterdam op](http://www.rotterdam.nl/buurtbestuurt)

[www.rotterdam.nl/buurtbestuurt.](http://www.rotterdam.nl/buurtbestuurt)

Rotterdam & Gemeente Schoon

Bij het betrekken van burgers, bedrijven en andere belanghebbenden krijgt Rotterdam hulp van Gemeente Schoon. De gemeente maakt hiervoor gebruik van onder meer de volgende trajecten en instrumenten:

Gebiedstraject Winkelgebied en Wijkscan

Van Huffelen: 'Dit traject doen we in verschillende winkelcentra. Want elk winkelgebied heeft een eigen signatuur en moet dus apart geanalyseerd worden. Daarvoor gebruiken we de wijkscan van Gemeente Schoon. We onderzoeken waar de knelpunten zitten en welke ruimte er is om andere stakeholders te betrekken. Wij nemen het voortouw en kijken met onder meer politie, opbouwwerk en bewoners wat de mogelijkheden zijn. Omdat elke wijk en buurt weer anders is, is dit een prachtig instrument om inzicht te krijgen in wat er speelt, waar je staat als regisserende gemeente en hoe je commitment krijgt.'

Thematraject Maatschappelijke Stage (MAS)

Van Huffelen: 'Regie vraagt om bewustwording en gedragsverandering van burgers. Waar beter te beginnen dan bij de jeugd? In het Gemeente Schoontraject Schoolomgeving is een maatschappelijke stage ontwikkeld voor VMBO-leerlingen. Hiermee vragen we aandacht voor het thema Schoon, Heel, Veilig bij een leeftijdsgroep die de openbare ruimte intensief gebruikt en meer zwerfafval veroorzaakt dan de gemiddelde Nederlander. En we creëren bewustwording voor de gevolgen van zwerfafval voor de leefomgeving. Tijdens de stage gaan de leerlingen op werkbezoek in bijvoorbeeld de meldkamer, bij een gemeentewerf of bij de vuilverwerking. Ook gaan ze de straat op om mensen te interviewen over de buitenruimte. Zo leren ze dat de buitenruimte van ons allemaal is en het logisch is een steentje bij te dragen. Mooi meegenomen: ze krijgen er studiepunten voor.'

Meer weten over deze en andere trajecten?

Ga naar www.gemeenteschoon.nl/zwerfafvaltrajecten.

Meer weten over de aanpak in Rotterdam? Neem dan contact op met

Maya von Harras: mm.vonharras@rotterdam.nl